

Notits om afvikling af lån bevilliget af Ar- bejdsmarkedets Feriefond

1. INDLEDNING

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering samt Arbejdsmarkedets Feriefond (herefter "AFF") har anmodet om en notits, der i kort form beskriver de forskellige muligheder for afvikling af de lån, der er bevilget af fonden.

Det er aftalt, at nærværende notits kan videregives og formidles til offentligheden, herunder låntagere, der måtte have interesse heri.

Nærværende notits forholder sig ikke til den konkrete håndtering af det enkelte låneengagement og udgør heller ikke en udtømmende juridiske rådgivning for så vidt angår valget af afviklingsform for det konkrete låneengagement.

2. MULIGHEDERNE FOR AFVIKLING

Det følger af vedtægterne for AFF, at AFF skal arbejde aktivt for en afvikling af sin låneportefølje.

Der kan opstilles fire forskellige muligheder for afvikling af låneengagementerne. Tallene i parentes angiver den potentielle indfrielseskursværdi for AFF:

- 1) Indfrielse ved forfald (kurs 100)
- 2) Førtidsindfrielse til markedskurs (kurs 0-100)
- 3) Salg af fordringer til tredjemand til markedskurs (kurs 0-100)
- 4) Gældseftergivelse i form af tilskud til betaling af gælden (kurs 0)

Afviklingsmulighederne vil kunne kombineres på forskellige vis.

Det gælder generelt,

.....
At de aftalte lånevilkår ikke kan ændres ensidigt af AFF, og det er således ikke muligt at gennemtvinge en indfrielse af lånene før forfaldstid.

At AFF skal efterleve almindelig forvaltningsretlige principper, herunder lighedsgrundsætningen, der indebærer, at ens sager skal behandles ens. Det vil bero på en konkret vurdering af de enkelte låntagere, lånevilkårene samt enkelte projekter, der er ydet lån til, hvilke afviklingsmetoder der er relevante.

At AFF skal agere sagligt og økonomisk rationelt, hvilket i sammenhæng med kravet om at afvikle lånene indebærer, at fonden så vidt muligt skal søge at få tilbagebetalt så stort et beløb som muligt, medmindre der tilvejebringes hjemmel til, at fonden kan eftergive lånene, eller at afviklingen sker som led i en støttetildeling inden for ferielovens rammer.

Det er vurderingen, at AFF ikke inden for rammerne af de nuværende vedtægter generelt kan **afvente lånenes forfald** (mulighed 1), idet vedtægternes § 3, stk. 5, forudsætter en aktiv afvikling af lånene. En afvikling, der ikke er aktiv, dvs. en passiv afvikling, må forudsætte en ændring af fondens vedtægter.

Førtidsindfrielse til markedskurs (mulighed 2) forudsætter, at låntagerne indvilliger i dette, da lånevilkårene ikke giver AFF mulighed for at forlange førtidsindfrielse. Hvis førtidsindfrielse ikke sker til markedskurs, vil det indebære ny støtte til låntageren.

Salg til tredjemand til markedskurs (mulighed 3) indebærer, at tredjemand indtræder som kreditor på de gældende lånevilkår. Et salg vil eksempelvis kunne ske ved en struktureret salgsproces i form af et udbud, så det sikres, at alle potentielle købere får mulighed for at afgive tilbud.

En konkurrenceudsættelse, hvorved lånene sælges på baggrund af en transparent, objektiv og ikke-diskriminerende udbudsproces vil i udgangspunkt sikre, at AFF får solgt lånene på markedsvilkår. Forinden en salgsproces kan der foretages en markedsafprøvning eller indhentes en uafhængig vurdering med henblik på at afdække, hvad markedskursen for lånene er.

Hvis salget af lånene sker til en pris, der er lavere end markedskursen, vil det indebære støtte til køberen af lånene. AFF kan hverken inden for rammerne af ferieloven, vedtægerne eller statsstøttereglerne tildele støtte til en vilkårlig tredjemand, der vil købe fordringerne til en lavere kurs end markedskursen.

Købere af lånene vil alt andet lige iværksætte inddrivelsesforanstaltninger mod eventuelle låntagere, der ikke betaler gælden ved forfald. Der kan ikke i en salgsproces fastsættes vilkår, der afskærer købere af lånene fra at iværksætte sådanne inddrivelsesforanstaltninger.

.....

.....

Det vil indebære ny støtte til låntageren, hvis AFF helt **eftergiver** gælden (mulighed 4). Ud fra den nuværende udformning af vedtægterne vil eftergivelsen i givet fald skulle udformes som et tilskud til låntageren, der så anvendes til at afvikle gælden.

De EU-retlige regler om **statsstøtte** forhindrer i vidt omfang AFF i at yde støtte i form af hel eller delvis gældseftergivelse. Støtte i form af gældseftergivelse vil udgøre driftsstøtte til låntageren, hvilket kraftigt reducerer mulighederne for at få godkendt støtten som lovlige statsstøtte.

Det kan dog ikke udelukkes, at eftergivelse af visse af AFF's mindre udlån ikke vil udgøre statsstøtte i EU-retlig forstand, fordi en af betingelserne for at udgøre statsstøtte er, at støtten skal have samhandelspåvirkning. Denne betingelse vil ikke nødvendigvis være opfyldt i forhold til alle låntagere.

Vurderingen af, hvornår støtte påvirker samhandlen, er dog meget streng, og det vil kun kunne komme på tale i forhold til låntagere, hvis økonomiske aktiviteter er meget begrænsede, og som tiltrækker et begrænset antal kunder (primært turister) fra andre medlemsstater. Ved en konkret vurdering kan helt lokale aktiviteter således anses for ikke at have en potentiel samhandelspåvirkning, hvis støttemodtageren ikke er involveret i grænseoverskridende aktiviteter. I forhold til kundernes nationalitet skal der som udgangspunkt stort set ikke være kunder fra andre medlemsstater, hvis dette element skal kunne tale med stor vægt for manglende samhandelspåvirkning. Dette element vil eksempelvis næppe kunne tillægges særlig vægt, hvis 80 procent af kunderne er danske. Det skal fremhæves, at eventuel manglende samhandelspåvirkning ikke betyder, at gældseftergivelse ikke vil udgøre støtte i ferielovens forstand.

Statsstøttereglerne giver dog mulighed for, at relativt små støttebeløb kan gives uden, at det anses for at udgøre statsstøtte, hvis det sker inden for rammer af **de minimis-forordningen**. Det betyder, at en låntager kan modtage op til 200.000 EUR som de minimis-støtte, hvilket alt efter lånets hovedstol vil kunne udgøre en hel eller delvis afvikling af lånet. Kommissionen skal ikke godkende eller orienteres om tildeling af de minimis-støtte.

En låntager må ikke modtage mere end 200.000 EUR i alt over en periode på tre regnskabsår, og andre støtteordninger, som låntageren modtager støtte fra, kan også begrænse muligheden for de minimis-støtte. Muligheden for de minimis-støtte afhænger således af, hvilken støtte den enkelte låntager i øvrigt modtager. Støtte anses for tildelt på tidspunktet for støttetilsagnet, uanset om udbetalingen/gældsafviklingen eksempelvis sker løbende over en længere årrække.

Anvendelse af reglerne om de minimis-støtte forudsætter etableringen af en egentlig støtteordning, og det vil for mange låntagere kun udgøre en meget beskeden afvikling af lånenes hovedstol. Dertil kommer, at der ved etableringen af en støtteordning vil skulle tages kon-

.....

.....
kret stilling til, hvorvidt lånemodtagerne måtte have modtaget eller modtager anden statsstøtte inden for en periode på tre regnskabsår.

Der er endvidere udfordringer i både ferieloven og de nuværende vedtægter i forhold til tildeling af ny støtte til låntagerne (hel eller delvis gældseftergivelse)).

I forhold til **ferieloven** vil det være en forudsætning, at en afvikling af lånene, som indebærer ny støtte, udelukkende understøtter låntagerens ferietilbud til lønmodtagere og ikke låntagerens eventuelle andre aktiviteter, jf. ferielovens § 46, stk. 3.

Efter ferielovens § 42a, stk. 3, er AFF endvidere forpligtet til ”i videst mulige omfang” at støtte ferieformål for vanskeligt stillede familier og børn. Afviklingen af lånene tjener ikke til at opfylde dette formål. I det omfang AFF ikke inden for sine budgetmæssige rammer kan opretholde det tidligere niveau for støtte til ferieformål for vanskeligt stillede familier og børn, forhindrer ferielovens § 42a, stk. 3, således AFF i at yde ny støtte til andre formål, herunder de minimis-støtte og støtte uden samhandelspåvirkning.

Den nuværende udformning af **vedtægterne** indeholder herudover visse begrænsninger af mulighederne for afvikling af lånene, som indebærer ny støtte til låntagerne.

Ferielovens § 46, stk. 3, og § 42a, stk. 3, er afspejlet i vedtægternes § 2, stk. 1, der fastslår, at støtte skal enten være rettet mod vanskeligt stillede familier og børn, eller have både et kulturelt og socialt sigte. Det vil i alle tilfælde være en forudsætning for hel eller delvis eftergivelse, at en låntager opfylder denne betingelse.

Støtte i forbindelse hel eller delvis gældseftergivelse vil derudover kun kunne siges at have som formål at være rettet mod vanskeligt stillede familier og børn eller at have et kulturelt og socialt sigte, hvis afviklingen af lånene er nødvendig for at opretholde ferieformålene, f.eks. fordi alternativet er låntagerens konkurs.

Det følger endvidere af vedtægternes § 3, stk. 1, at støttemodtagerne skal være fonde, foreninger og institutioner, der driver virksomhed på almennyttig basis.

Vedtægternes § 3, stk. 4, fastslår endelig, at støtte ikke kan ydes til erhvervelse m.v. af fast ejendom. Eftergivelse af lån til etablering, opførelse, erhvervelse m.v. af fast ejendom må i forhold til vedtægternes § 3, stk. 4, sidestilles med støtte til erhvervelse m.v. af fast ejendom. AFF kan kun i ganske særlige tilfælde yde støtte til denne type projekter.

Ovenstående beskrivelse af afviklingsmulighederne er illustreret i en grafisk oversigt, der er vedlagt som bilag til denne notits.

.....

3. SAMMENFATNING

Sammenfattende må afviklingen af fondes lån inden for de nugældende regler skulle ske inden for følgende juridiske rammer:

AFF skal inden for den gældende vedtægt foretage en aktiv afvikling af lånene, og samtidig er fonden i medfør af principperne om lighed og saglig økonomisk forvaltning forpligtet til at varetage fondens økonomiske interesser, hvilket indebærer, at AFF skal søge at få ind-drevet så meget som muligt af de bevilgede lån på en ensartet måde over for låntagerne, eller afvikle i form af støtte inden for ferielovens rammer.

AFF bør således indlede sin afvikling af låneporteføljen med at afdække mulighederne for afvikling uden ydelse af ny støtte, det vil sige uden eftergivelse af gæld, herunder uden eftergivelse inden for rammerne af de minus-forordningen.

Hvis låntagerne ikke er både i stand til og indstillet på at indfri til kurs pari før forfald, hvilket bør søges afdækket, kan låntagerne efterfølgende blive tilbudt en mulighed for førtidsindfrielse til markedskurs. Ved fastsættelsen af markedskursen tages der højde for de enkelte låns løbetid og størrelse samt låntagers kreditforhold, hvorved lighedsgrundsætningen iagttages.

Ønsker låntagerne ikke en førtidsindfrielse til markedskurs, kan lånene herefter sælges til tredjemand i en struktureret salgsproces, hvorefter tredjemand kan forestå inddrivelsen af lånene, efterhånden som de forfalder.

Det er muligt ved lov at lade AFF overdrage lånene til en anden statslig enhed, der kan forestå afviklingen og/eller inddrivelsen. En sådan afvikling eller inddrivelse vil dog under alle omstændigheder skulle respektere de aftalte lånevilkår.

En afvikling, der indebærer støtte til låntagerne, f.eks. i form af indfrielse under markedskurs eller en hel eller delvis eftergivelse af lånenes hovedstol, vil forudsætte en ændring af både ferieloven og vedtægterne, ligesom der for en meget betydelig del af låntagernes vedkommende vil være tale om statsstøtte, der vil skulle godkendes af EU-Kommissionen. Det er tvivlsomt, hvorvidt Kommissionen vil godkende en sådan form for driftsstøtte til låntagerne.

København, den 1. december 2015
Kammeradvokaten

v/Peter Hedegaard Madsen
– *Juniorpartner, advokat*

Bilag – Oversigt over afviklingsmuligheder mv.